

ປະ­ກາດ​ສາ­ກົນ ກ່ຽວ​ກັບ​ສິດ​ຂອງ​ມະ­ນຸດ

ວັນ​ທີ 20 ທັນ​ວາ ຄ.ສ 1958

ກອງ​ປະ­ຊຸມ​ໃຫຍ່​ສະ­ຫະ­ປະ­ຊາ­ຊາດ​ໄດ້​ຮັບ​ຮອງ ແລະ ປະ­ກາດ​ສິດ​ຂອງ​ມວນ​ມະ­ນຸດ​ຊຶ່ງ​ມວນ​ເຮົາ​ໄດ້​ຈັດ​ມືມື​ຂຶ້ນ​ຕະ­ຫຼອດ​ບົດ​ຫຼັກ​ການ​ປະ­ກາດ​ອັນ​ເປັນ​ປະ­ຫວັດ​ການ​ນັກ​ອງ​ປະ­ຊຸມ​ໃຫຍ່​ໄດ້​ຊື້​ແຈ່ງ​ກັບ​ສະ­ມາ­ຊິກ​ທຸກ​ໆ​ທ່ານ​ຂໍ​ຈົ່ງ​ປ່າ​ໄດ້​ປະ­ລະ­ເລີຍ​ໂອ­ກາດ ແລະ ວິ­ທີ​ທາງ​ອັນ​ໃດ​ຊຶ່ງ​ສາ­ມາດ​ຈະ​ໄດ້​ຮັບ​ໃນ​ອາ­ນາດ, ເມື່ອ​ເຜີຍ​ແຜ່​ໃຫ້​ປະ­ຊາ­ຊົນ​ໄດ້​ຮັບ​ແຈກ­ຈ່າຍ​ອ່ານ ແລະ ວິ­ຈານ​ສິ່ງ​ສຳ­ຄັນ​ໃນ​ໂຮງ​ຮຽນ ແລະ ສະ­ຖານ­ສຶກ­ສາ​ໂດຍ​ໂດຍ​ບໍ່​ຄ່າ​ນຶ່ງ​ເຖິງ​ລັດ​ທິ, ການ​ເມືອງ​ຂອງ​ເຮົາ ຫຼື ປະ­ເທດ​ໃດ​ເລີຍ.

ສຳ­ນັກ­ງານ​ຖະ­ແຫຼ່ງ​ຂ່າວ​ຂອງ​ອົງ­ການ​ສະ­ຫະ­ປະ­ຊາ­ຊາດ ຄ.ສ 1958.

ບົດ​ນຳ

ດ້ວຍ​ເຫດ​ວ່າ: ການ​ຮັບ​ຮູ້​ກຽດ​ດິ­ສັກ​ອັນ​ມີ​ປະ­ຈຳ​ຢູ່​ດົວ​ບຸກ­ຄົນ​ໃນ​ວົງ​ສະ­ກຸນ​ຂອງ​ມະ­ນຸດ​ທຸກ​ໆ​ຄົນ ແລະ ການ​ຮັບ​ຮູ້​ສິດ​ສະ­ເພີ­ບາບ ແລະ ສະ­ເຫຼອຍ​ລະ­ບາບ​ຂອງ​ບຸກ­ຄົນ​ເຫຼົ່າ​ນັ້ນ ປະ­ກອບ​ເປັນ​ຮາກ​ຖານ​ຂອງ​ສິດ​ເສ­ລີ­ບາບ ຄຸ​ດຕິ​ທຳ ແລະ ສັນ­ຕິ­ບາບ​ຂອງ​ໂລກ.

ດ້ວຍ​ເຫດ​ວ່າ: ການ​ປັບ​ຮູ້ ແລະ ຫຸ້ນ­ນຸ່ມ​ປະ­ໝາດ​ຕໍ່​ສິດ​ຂອງ​ມະ­ນຸດ​ນັ້ນ​ໄດ້​ເປັນ​ຕົ້ນ​ເຫດ​ໃຫ້​ເກີດ​ການ​ກະ­ທຳ​ຢ່າງ​ປາ­ເຖືອນ​ຊຶ່ງ​ຈະ​ເຮັດ​ໃຫ້​ແຄ້ນ​ໃຈ​ຕໍ່​ນະ­ໂນຍ​ທຳ​ຂອງ​ມະ­ນຸດ ແລະ ເຫັນ​ວ່າ​ການ​ນຳ​ຊຶ່ງ​ໂລກ​ມະ­ນຸດ​ທີ່​ຈະ​ມີ​ອິດ​ສະ­ຫຼາຍ​ໃນ​ການ​ສະ­ແດງ​ຄວາມ​ເວົ້າ ແລະ ຄວາມ​ເຊື່ອ​ຖື​ຊຶ່ງ​ຈະ​ບັນ­ຈາກ​ຄວາມ​ຫວາດ​ຫວັນ ອື່ນ​ກົວ ແລະ ຍາກ​ຈົນ​ຮັບ​ແຄ້ນ​ນັ້ນ​ໄດ້​ຖືກ​ປະ­ກາດ​ວ່າ: ເປັນ​ຄວາມ​ປາ­ຖະ­ໜາ​ອັນ​ຍອດ​ຍິ່ງ​ຂອງ​ມະ­ນຸດ.

ດ້ວຍ​ເຫດ​ວ່າ: ມີ​ຄວາມ​ສຳ­ຄັນ​ທີ່​ຕ້ອງ​ລະ­ບຸ​ບູ​ກຸນ​ສິດ​ປ້ອງ​ກັນ​ສິດ​ທັງ​ຫຼາຍ​ຂອງ​ມະ­ນຸດ​ເມື່ອ​ບໍ່​ໃຫ້​ບຸກ­ຄົນ​ຖືກ​ບັງ­ຄັບ​ໃຈ​ໃຫ້​ຕໍ່​ສູ່​ຄວາມ​ບຽດ​ບຽນ​ຮັຽວ​ແຮ້ນ​ແລະ​ຄວາມ​ກົດ​ຂີ່​ຂົ່ມ​ເຫງົາ​ຈົນ​ເຫຼືອ​ວິ­ເສ.

ດ້ວຍ​ເຫດ​ວ່າ: ເປັນ​ຂໍ້​ສຳ­ຄັນ​ທີ່​ຕ້ອງ​ເຊື່ອ​ຮູ້​ສຳ­ບັນ­ຫາ​ໃນ​ດິ­ລະ­ຫວ່າງ​ປະ­ເທດ​ຊາດ​ໃຫ້​ດີ​ຍິ່ງ​ຂຶ້ນ;

ດ້ວຍ​ເຫດ​ວ່າ: ໃນ​ກົດ​ໝາຍ​ໂລກ​ນັ້ນ​ປະ­ຊາ­ຊົນ​ແຫ່ງ​ສະ­ຫະ­ປະ­ຊາ­ຊາດ​ໄດ້​ປະ­ກາດ​ຢືນ​ຢັນ​ຄວາມ​ເຊື່ອ​ຖື​ຂອງ​ຄົນ​ອີກ​ໃນ​ສິດ​ສຳ­ຄັນ​ຂອງ​ມະ­ນຸດ ໃນ​ກຽດ​ດິ­ສັກ ແລະ ຄຸນ​ຄ່າ​ຂອງ​ບຸກ­ຄົນ​ໃນ​ຄວາມ​ສະ­ເພີ­ບາບ​ຂອງ​ສິດ​ສ່ວນ​ບຸກ­ຄົນ​ຜູ້​ຊາຍ ຫຼື ຜູ້​ຍິງ ແລະ ເຫັນ​ວ່າ:​ປະ­ຊາ­ຊົນ​ເຫຼົ່າ​ນັ້ນ​ໄດ້​ປະ­ກາດ​ດົນ​ເປັນ​ຜູ້​ຈະ​ເລີນ​ປ່ຽນ​ແລ່ນ​ທີ່​ຈະ​ຊ່ອຍ​ສະ­ໜັບ​ສະ­ໜູນ​ຄວາມ​ກ້າວ​ໜ້າ​ທາງ​ດ້ານ​ສັງ­ຄົມ​ປະ­ລະ­ຈະ​ຈັດ​ຕັ້ງ​ມາ​ດຕະ­ຖານ​ການ​ຄອງ​ຊີ­ວິ​ໃຫ້​ດີ​ຍິ່ງ​ຂຶ້ນ​ໂດຍ​ເສ­ລີ­ບາບ​ອັນ​ກວ້າງ​ຂວາງ;

ດ້ວຍ​ເຫດ​ວ່າ: ລັດ​ສະ­ມາ­ຊິກ​ຕ່າງ​ໆ​ຖື​ໄດ້​ເປັນ​ຄວາມ​ໝັ້ນ​ສັນ​ຍາ​ວ່າ​ຈະ​ຮ່ວມ​ມື​ກັບ​ອົງ­ການ​ສະ­ຫະ­ປະ­ຊາ­ຊາດ​ເມື່ອ​ຈັດ​ຕຳ­ເນີນ​ການ​ໃຫ້​ການ​ນັບ​ຖື​ສິດ​ທັງ​ຫຼາຍ​ຂອງ​ມະ­ນຸດ ແລະ ສິດ​ເສ­ລີ­ບາບ​ອັນ​ສຳ­ຄັນ​ທັງ​ມວນ​ໄດ້​ເປັນ​ໄປ​ທົ່ວ​ໂລກ​ຢ່າງ​ປະ­ຈັກ.

ດ້ວຍ​ເຫດ​ວ່າ: ຄວາມ​ເຂົ້າ​ໃຈ​ໃນ​ສິດ​ເສ­ລີ­ບາບ​ເຫຼົ່າ​ນີ້​ໂດຍ​ທົ່ວ​ກັນ​ເປັນ​ຂໍ້​ສຳ­ຄັນ​ຍິ່ງ​ເມື່ອ​ປະ­ຕິ­ບັດ​ຕາມ​ສັນ­ຍາ​ນີ້​ຢ່າງ​ສົມ­ບູນ.

ກອງ​ປະ­ຊຸມ​ໃຫຍ່​ຈຶ່ງ​ປະ­ກາດ​ວ່າ:

ປະ­ກາດ​ສາ­ກົນ​ກ່ຽວ​ກັບ​ສິດ​ຂອງ​ມະ­ນຸດ​ສະ​ບັບ​ນີ້​ເປັນ​ອຸ­ດົມ​ຂະ­ດິ​ຮ່ວມ​ກັນ​ທີ່​ຈະ​ໃຫ້​ຊົນ­ຊາດ ແລະ ປະ­ເທດ​ຊາດ​ທຸກ​ໆ​ຊາດ​ບັນ­ລຸ​ເຖິງ ເພື່ອ​ຈະ​ໃຫ້​ບຸກ­ຄົນ​ທຸກ​ຄົນ ແລະ ອົງ­ການ​ສັງ­ຄົມ​ທຸກ​ອົງ­ການ ຊຶ່ງ​ຖື​ເອົາ​ປະ­ກາດ​ນີ້​ເປັນ​ນິ­ເສ​ປະ­ຈຳ​ໃຈ​ສະ­ເພີ­ນັ້ນ​ຍອດ​ຍາມ​ຈັດ​ການ​ໃຫ້​ມີ​ຜູ້​ນັບ​ຖື​ສິດ ແລະ ເສ­ລີ­ບາບ​ເຫຼົ່າ​ນີ້​ໃຫ້​ກວ້າງ​ຂວາງ​ອອກ​ໄປ​ໂດຍ​ການ​ສຶກ­ສາ ແລະ ການ​ອົບ​ຮົມ ແລະ ຈັດ​ການ​ໃຫ້​ມີ​ຜູ້​ຮັບ​ຮູ້ ແລະ ປະ­ຕິ­ບັດ​ສິດ ແລະ ເສ­ລີ­ບາບ​ນີ້​ທົ່ວ​ໄປ​ຢ່າງ​ປະ­ຈັກ​ໂດຍ​ໃຊ້​ລະ­ບຽບ​ຄວາມ​ຂັ້ນ​ຂອງ​ຊາດ​ໃຫ້​ໄດ້​ຜົນ​ເປັນ​ສຳ­ຄັນ​ຂຶ້ນ​ໄປ; ການ​ນັບ​ຖື​ສິດ ແລະ ເສ­ລີ­ບາບ​ນີ້​ໃຫ້​ຕຳ­ເນີນ​ໄປ​ໃນ​ທຳ​ມາ­ຊາດ​ຊົນ​ມົນ​ລະ­ເມືອງ​ຂອງ​ບັນ­ດາ​ລັດ​ສະ­ມາ­ຊິກ​ນັ້ນ​ເອງ​ບໍ່​ອມ​ກັບ​ທັງ​ຊາວ​ຊົນ​ມົນ​ລະ­ເມືອງ​ຂອງ​ບັນ­ດາ​ວິ­ນ​ແດນ​ທີ່​ຢູ່​ໃນ​ອຳ­ນາດ​ແຫ່ງ​ກົດ­ໝາຍ​ຂອງ​ລັດ​ເຫຼົ່າ​ນັ້ນ​ດ້ວຍ.

ມາດ​ຕາ 1:

ມະ­ນຸດ​ເກີດ​ມາ​ມີ​ສິດ​ເສ­ລີ­ບາບ ແລະ ສະ­ເພີ­ໜ້າ​ກັນ​ໃນ​ທາງ​ກຽດ​ດິ­ສັກ ແລະ ທາງ​ສິດ​ດ້ວຍ​ມະ­ນຸດ​ມີ​ສະ­ດີ​ສຳ­ປັດ​ຊັບ​ຍະ​(ຊີ​ວິ​ຊີ​ຊີ​ວັດ)​ແລະ​ມີ​ນະ­ໂນຍ​ທຳ​ຈຶ່ງ​ຕ້ອງ​ປະ­ມິດ​ຕົ້ນ​ຕົ້ນ​ໃນ​ທາງ​ບໍ່​ມີ​ອຸງ.

ມາດ​ຕາ 2:

ຂໍ້ 1. ຄົນ​ຜູ້​ໃດ​ກໍ່​ອ້າງ​ຄົນ​ໄດ້​ວ່າ:​ມີ​ສິດ ແລະ ເສ­ລີ­ບາບ​ທຸກ​ຢ່າງ​ທີ່​ໄດ້​ປ້າວ​ຮ້ອງ​ຢູ່​ໃນ​ປະ­ກາດ​ສະ​ບັບ​ນີ້​ໂດຍ​ບໍ່​ເລືອກ​ໜ້າ ບໍ່​ຈຳ­ກັດ​ເຊື້ອ​ຊາດ,​ຜິວ​ເນື້ອ,​ເມດ,​ສາ­ສະ­ໜາ ຄວາມ​ຄິດ​ເຫັນ​ໃນ​ດ້ານ​ການ​ເມືອງ ຫຼື ອື່ນໆ ກຳ­ເນີດ​ແທ້​ໆ​ຊາດ​ຫຼື ສັງ­ຄົມ​ຖານ​ຍການ​ມີ​ຊັບ​ສົມ­ບັດ​ມາກ ຫຼື ນ້ອຍ,​ມືດ​ຍຸນ ຫຼື ຖານ​ຍ​ອື່ນໆ.

ຂໍ້ 2. ອີກ​ປະ­ການ​ໜຶ່ງ ຈະ​ບໍ່​ຈຳ­ກັດ​ຢ່າງ​ໃດ​ໃນ​ການ​ແຕກ​ຕ່າງ​ກັນ​ອັນ​ເນື່ອງ​ມາ​ຈາກ​ລະ­ບຽບ​ການ​ເມືອງ​ການ​ປົກ​ຄອງ ຫຼື ລະ­ຫວ່າງ​ຊາດ​ຂອງ​ປະ­ເທດ ຫຼື ວິ­ນ​ແດນ ຊຶ່ງ​ບຸກ­ຄົນ​ຜູ້​ໃດ​ຜູ້​ໜຶ່ງ​ສັງ­ກັດ​ຢູ່;​ວິ­ນ​ແດນ​ນັ້ນ​ຈຳ­ເປັນ​ເອ­ກະ­ລາດ​ຢູ່​ໃນ​ຄວາມ​ອາ­ລັກ​ຂາ​ຂອງ​ມະ­ຫາ​ອຳ­ນາດ ຫຼື ບໍ່​ມີ​ສິດ​ສະ­ຫຼາຍ ຫຼື ຖືກ​ລົດ​ອະ­ທິ​ປະ​ໄຕ​ລົງ​ໂດຍ​ຈຳ­ກັດ​ຕາມ.

ມາດ​ຕາ 3.

ບຸກ­ຄົນ​ທຸກ​ຄົນ​ມີ​ສິດ​ຕຳ­ລົງ​ຊີ​ວິດ ມີ​ສິດ​ເສ­ລີ­ບາບ ແລະ ຄວາມ​ປອດ​ໄພ​ໃນ​ວິ­ໄນ.

ມາດ​ຕາ 4.

ບໍ່​ມີ​ຜູ້​ໃດ​ເລີຍ​ທີ່​ຈະ​ຕ້ອງ​ຖື​ວ່າ:​ມີ​ອາ­ການ​ເປັນ​ທາດ ແລະ ເປັນ​ຂ້ອຍ​ເປັນ​ຂ້າ​ການ​ເປັນ​ທາດ ແລະ ຂ້າ​ທາດ​ນັ້ນ ເປັນ​ສິ່ງ​ທີ່​ຕ້ອງ​ຫ້າມ​ທຸກ​ປະ­ການ.

ມາດ​ຕາ 5.

ບໍ່​ມີ​ຜູ້​ໃດ​ເລີຍ​ທີ່​ຈະ​ຕ້ອງ​ຖືກ​ກໍ່​ລະ­ມານ​ຕົວ ຖືກ​ໂທດ ຫຼື ຂຍ​ນາບ​ຢ່າງ​ມາ­ລຸນ​ໂຫດ​ຮ້າຍ​ຢ່າງ​ຂາດ​ມະ­ນຸດ​ສະ​ທຳ ຫຼື ເຊື່ອມ​ເສຍ​ກຽດ​ດິ​ຍົດ.

ມາດ​ຕາ 6.

ບຸກ­ຄົນ​ຜູ້​ໃດ​ກໍ່​ລະ­ບີ​ມີ​ສິດ​ທີ່​ຈະ​ຮັບ​ຮູ້​ນິ­ເສ​ປະ­ຈຳ​ບຸກ­ຄົນ​ທີ່​ປະ­ຕິ­ບັດ​ກັນ​ໃນ​ທາງ​ກົດ­ໝາຍ​ນະ­ສະ­ຖານ​ທີ່​ທຸກ​ແຫ່ງ.

ມາດ​ຕາ 7.

ບຸກ­ຄົນ​ສະ­ເພີ­ກັນ​ຕໍ່​ໜ້າ​ກົດ­ໝາຍ ແລະ ມີ​ສິດ​ທີ່​ຈະ​ໄດ້​ຮັບ​ຄວາມ​ຊົມ​ຄອງ​ກົດ­ໝາຍ​ເທົ່າ​ທຽມ​ກັນ​ໂດຍ​ບໍ່​ມີ​ການ​ແຕກ​ຕ່າງ​ທຸກ​ຄົນ​ມີ​ສິດ​ທີ່​ຈະ​ໄດ້​ຮັບ​ຄວາມ​ຊົມ​ຄອງ​ເທົ່າ​ທຽມ​ກັນ​ຕໍ່​ການ​ກະ­ທຳ​ໂຕ​ໆ​ທີ່​ຖືກ​ບຸກ­ຄົນ​ແຕກ​ຕ່າງ​ກັນ​ອັນ​ອາດ​ເປັນ​ການ​ລະ­ເມີດ​ໃນ​ປະ­ກາດ​ສະ​ບັບ​ນີ້ ແລະ ຕໍ່​ການ​ທຳ​ທາຍ​ໂຕ​ໆ​ທີ່​ຈະ​ຖື​ໃຫ້​ແຕກ​ຕ່າງ​ກັນ​ດັ່ງ​ນີ້:

ມາດ​ຕາ 8.

ທຸກ​ຄົນ​ມີ​ສິດ​ທີ່​ຈະ​ເຝິກ​ງານ​ປະ­ຈຳ​ຊາດ​ທີ່​ມີ​ອຳ­ນາດ​ເມື່ອ​ຕໍ່​ວ່າ​ການ​ກະ­ທຳ​ອັນ​ເປັນ​ການ​ລະ­ເມີດ​ສິດ​ສຳ­ຄັນ​ລັດ​ຖະ­ທຳ​ມະ­ນູນ ຫຼື​ກົດ­ໝາຍ​ໄດ້​ຮັບ​ຮູ້​ແລ້ວ​ນັ້ນ.

ມາດ​ຕາ 9.

ບຸກ­ຄົນ​ໂດຍ​ບໍ່​ອາດ​ຖືກ​ຈັບ​ກຸມ​ຄຸມ​ຂັງ ແລະ ເນ­ລະ­ເທດ​ໂດຍ​ລຳ­ບັງ​ໃຈ​ເລີຍ.

ມາດ​ຕາ 10.

ບຸກ­ຄົນ​ແຕ່​ລະ​ຄົນ​ມີ​ສິດ​ເສ­ລີ­ບາບ​ຢ່າງ​ເດັ່ນ​ທີ່ ທີ່​ຈະ​ໃຫ້​ສານ​ອິດ​ສະ­ຫຼາຍ ແລະ ທ່ຽງ​ທຳ​ປົງ​ຄວາມ​ກ່າວ​ຫາ​ຂອງ​ຕົນ​ຢ່າງ​ຄຸດ​ຕິ​ທຳ ແລະ ເປີດ​ເຜີຍ​ສານ​ນັ້ນ​ຈະ​ມີ​ຈາ​ລະ­ຍາ​ຄົກ​ລົງ​ຕາມ​ສິດ ແລະ ໜ້າ​ທີ່​ຂອງ​ບຸກ­ຄົນ ຫຼື ຕາມ​ຄຳ​ກ່າວ​ຫາ​ໃສ່​ບຸກ­ຄົນ​ຜູ້​ນັ້ນ​ຢ່າງ​ມີ​ເຫດ​ຜົນ​ບຽງ​ບໍ່​ຢູ່​ໃນ​ບະ­ແນກ​ອາ­ຍາ.

ມາດ​ຕາ 11.

ບຸກ­ຄົນ​ຜູ້​ໃດ​ທີ່​ຖືກ​ກ່າວ​ຫາ​ກະ­ທຳ​ຜິດ​ກົດ­ໝາຍ​ນັ້ນ​ຕ້ອງ​ໃຫ້​ຖື​ວ່າ​ບໍ່​ມີ​ຄວາມ​ຜິດ​ຈົນ​ກວ່າ​ຄວາມ​ຜິດ​ຂອງ​ຜູ້​ນັ້ນ​ຈະ​ປະ­ກົດ​ຂຶ້ນ​ຕາມ​ກົດ­ໝາຍ​ໃນ​ລະ­ຫວ່າງ​ການ​ດຳ­ເນີນ​ຍະ­ດີ​ຊ່ອງ​ໜ້າ​ປະ­ຊາ­ຊົນ ໃນ​ລະ­ຫວ່າງ​ນັ້ນ​ຕ້ອງ​ໃຫ້​ບຸກ­ຄົນ​ຜູ້​ກ່ຽວ​ຂ້ອງ​ໄດ້​ມີ​ປະ­ກັນ​ອັນ​ຄວນ​ໃນ​ການ​ຕໍ່​ສູ້​ຍະ­ດີ​ຂອງ​ຕົນ.

ຜູ້​ໃດ​ຜູ້​ໜຶ່ງ​ຈະ​ບໍ່​ຖືກ​ໂທດ​ເລີຍ​ໃນ​ການ​ກະ­ທຳ ຫຼື ການ​ຫຼົງ​ລີມ​ຖ້າ​ຫາກ​ວ່າ​ໃນ​ຄະ­ນະ​ທີ່​ທຳ​ນັ້ນ​ເຫັນ​ວ່າ​ບໍ່​ຜິດ​ຕໍ່​ກົດ­ໝາຍ​ຂອງ​ຊາດ ຫຼື ລະ­ຫວ່າງ​ຊາດ​ໃນ​ທຳ​ນອງ​ດຽວ​ກັນ ບໍ່​ຄວນ​ຈະ​ປັບ​ໃໝ​ໃສ່​ໂທດ​ບຸກ­ຄົນ​ຜູ້​ນັ້ນ​ໃຫ້​ໜັກ​ກວ່າ​ໂທດ​ທີ່​ໃຊ້​ປະ­ຕິ­ບັດ​ໃນ​ຄະ­ນະ​ທີ່​ກະ­ທຳ​ຄວາມ​ຜິດ​ນັ້ນ.

ມາດ​ຕາ 12.

ບຸກ­ຄົນ​ຜູ້​ໃດ​ຈະ​ຖືກ​ຜູ້​ອື່ນ​ແຊກ​ແຊງ​ກ່ຽວ​ຂ້ອງ​ໂດຍ​ລຳ­ບັງ​ໃຈ​ໃນ​ການ​ດຳ­ເນີນ​ຊີ­ວິດ​ຂອງ​ຕົນ​ເອງ​ດອບ​ດົວ​ຂອງ​ຕົນ​ກ່ຽວ​ຂ້ອງ​ນຳ​ທີ່​ບັກ​ອາ​ໄສ​ຂອງ​ຕົນ ຫຼື ນຳ​ຈົດ​ໝາຍ​ທີ່​ຂຽນ​ໄປ​ມາ​ຫາ​ກັນ ຫຼື ຈະ​ຖືກ​ບຽດ​ບຽນ​ກຽດ​ດິ​ຍົດ ແລະ ຊີ​ລຽງ​ຂອງ​ຕົນ​ນັ້ນ​ບໍ່​ໄດ້​ເລີຍ​ບຸກ­ຄົນ​ທຸກ​ຄົນ​ມີ​ສິດ​ທີ່​ຈະ​ຢູ່​ໃນ​ຄວາມ ຊົມ​ຄອງ​ຂອງ​ກົດ­ໝາຍ​ເມື່ອ​ຕໍ່​ວ່າ​ການ​ແຊກ​ແຊງ ຫຼື ການ​ບຽດ​ບຽນ​ເຊັ່ນ​ນັ້ນ.

ມາດ​ຕາ 13.

ບຸກ­ຄົນ​ທຸກ​ຄົນ​ມີ​ສິດ​ທີ່​ຈະ​ຍ່ອງ​ທ່ຽວ​ໄປ​ມາ​ໂດຍ​ເສ­ລີ ແລະ ເລືອກ​ທີ່​ຕັ້ງ​ພູມ​ສຳ­ເນົາ​ຢູ່​ບາດ​ໃນ​ລັດ ຫຼື ລັດ​ໜຶ່ງ.

ບຸກ­ຄົນ​ແຕ່​ລະ​ຄົນ​ມີ​ສິດ​ທີ່​ຈະ​ຈາກ​ປະ­ເທດ​ໃດ​ປະ­ເທດ​ໜຶ່ງ​ໄປ ນັບ​ທັງ​ປະ­ເທດ​ຂອງ​ຕົນ​ດ້ວຍ ແລະ ກັບ​ຄືນ​ມາ​ໃນ​ປະ­ເທດ​ຂອງ​ຕົນ​ໄດ້.

ມາດ​ຕາ 14.

ບຸກ­ຄົນ​ທຸກ​ຄົນ​ເມື່ອ​ຖືກ​ບຽດ​ບຽນ​ຮັຽວ​ແຮ້ນ​ນັ້ນ​ສິດ​ທີ່​ຈະ​ຫາ​ທີ່​ອາ­ໄສ ແລະ ຮັບ​ເອົາ​ທີ່​ອາ­ໄສ​ໃນ​ປະ­ເທດ​ອື່ນ​ກໍ່​ໄດ້.

ສິດ​ສ່ວນ​ນີ້​ບໍ່​ໃຫ້​ອ້າງ​ອອກ​ໄດ້​ໃນ​ກໍ­ລະ­ນີ​ທີ່​ຕໍ່​າ​ຮ້ອງ​ປ້ອງ​ກ່າວ​ຫາ​ຫາກ​ມີ​ເຫດ​ຜົນ​ຕາມ​ຄວາມ​ຈິງ​ອັນ​ກ່ຽວ​ແກ້​ໂທດ​ທາງ​ກົດ­ໝາຍ​ລະ­ຫວ່າງ​ຊາດ ຫຼື ກ່ຽວ​ເຖິງ​ການ​ກະ­ທຳ​ທີ່​ຂັດ​ຕໍ່​ຫຼັກ​ການ ແລະ ຄວາມ​ນັ່ງ​ໝາຍ​ຂອງ​ສະ­ຫະ­ປະ­ຊາ­ຊາດ.

ມາດ​ຕາ 15.

ບຸກ­ຄົນ​ຜູ້​ໃດ​ກໍ່​ຈະ​ມີ​ສິດ​ມີ​ສັນ­ຊາດ.

ບໍ່​ມີ​ຜູ້​ໃດ​ເລີຍ​ທີ່​ຈະ​ຖືກ​ຖອນ​ສັນ­ຊາດ​ຂອງ​ຕົນ​ໂດຍ​ລຳ­ບັງ​ໃຈ ຫຼື ຖືກ​ຖອນ​ສິດ​ໃນ​ການ​ປ່ຽນ​ສັນ­ຊາດ.

ມາດ​ຕາ 16.

ຕັ້ງແຕ່ມີອາຍຸຊົນປາວສາວຂຶ້ນໄປຜູ້ຊາຍ ແລະ ຜູ້ຍິງໂດຍບໍ່ຈຳກັດສັນຊາດ ເຊື້ອຊາດ ຫຼື ສາສະໜາ ມີສິດທີ່ຈະສົມລົດ(ແຕ່ງດອງເອົາກັນເປັນຕົວເມຍ) ແລະ ສ້າງຄອບຄົວຜູ້ສົມລົດມີສິດສະເໝີກັນໃນເມື່ອວິວາໝຍມົງຄົນ ໃນລະຫວ່າງຢູ່ກັນດ້ວຍກັນຖານຕົວເມຍ ແລະ ໃນຂະນະທີ່ມີການເລີກວິວາໝຍມົງຄົນ.

ການສົມລົດຈະດົກລົງກັນໄດ້ກໍ່ແຕ່ເມື່ອຜູ້ສົມລົດໄດ້ໃຫ້ຄວາມສົນຍອມ ຢ່າງເລິ່ມໃຈ ແລະ ເດັດຂາດ.

ຄອບຄົວເປັນວັດຖຸທຳມະຊາດ ແລະ ຫຼັກສຳຄັນຂອງສັງຄົມ ແລະ ມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ນຄອງຈາດສັງຄົມ ແລະ ຈາກລັດ.

ມາດຕາ 17.

ບຸກຄົນທຸກຄົນໂດຍສຳນັງ ຫຼື ໃນໝູ່ເອກຍະກຸ່ມມີສິດທີ່ຈະເປັນເຈົ້າຂອງໂດຍກຳມະສິດ.

ຜູ້ໃດຈະຖອນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນນັ້ນໂດຍສຳນັງໃຈບໍ່ໄດ້ເລືອ.

ມາດຕາ 18.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດເສລີມາບໃນຄວາມຄິດໃນຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ການຖືສາສະໜາ ສິດສ່ວນນີ້ກ່ຽວຂ້ອງດ້ວຍສິດເສລີມາບໃນການປ່ຽນສາສະໜາໃໝ່ ຫຼື ຄວາມເຊື່ອຖືຢ່າງຈິງໃຈ ແລະ ເສລີມາບໃນການສະແດງໃຫ້ເຫັນສາສະໜາຂອງຕົນ ຫຼື ຄວາມເຊື່ອຖືຢ່າງຈິງໃຈຂອງຕົນໃນການສອນໂດຍການກະທຳມີທຳນະມັດສະການ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຈາຣິດປະເມນິການສະແດງນັ້ນກະທຳໂດຍສຳນັງ ຫຼື ຮ່ວມໝູ່ເອກຍະກຸ່ມຕາມ.

ມາດຕາ 19.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດເສລີມາບໃນການອອກ ແລະ ສະແດງຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເປັນອັນວ່າ: ກ່ຽວແກ່ສິດທີ່ບໍ່ຕ້ອງວິຕົກໃນຄວາມຄິດຄວາມເຫັນຂອງຕົນ ແລະ ສິດທີ່ຈະສືບຫາຮັບແຕ່ບາບຂ່າວ ແລະ ຄວາມຄິດໂດຍວິທີໃດກໍ່ຕາມ ແລະ ໂດຍບໍ່ຈຳກັດເຂດແດນຂອງປະເທດ.

ມາດຕາ 20.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດເສລີມາບໃນການປະຊຸມ ແລະ ສຍມາດົມໃນທາງສັນຕິສຸກ.

ບໍ່ມີຜູ້ໃດເລີຍທີ່ຈະຕ້ອງຖືກບັງຄັບໃກ້ເຂົ້າເປັນສມາຊິກໃນສມາດົມໃດສມາດົມໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 21.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະຮ່ວມໃນການປລິຫານກິຈະການແຜ່ນດິນໃນປະເທດຂອງຕົນໂດຍດັງກໍ່ໄດ້ໂດຍຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ໄດ້ເລືອກຕາມອຳເພີໃຈແລ້ວກໍ່ດີ.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະຮັບຕຳແໜ່ງລາດສະການແຫ່ງປະເທດຂອງຕົນຕາມກໍລະນີສະເໝີພາກ.

ຄວາມເຈດຕະນາຂອງຊົນຊາດແມ່ນຫຼັກສຳຄັນຂອງອຳນາດສາທາລະນະ, ຄວາມເຈດຕະນານີ້ຕ້ອງໃຫ້ສະແດງອອກມາຕາມມິທີຄິດເລືອກຢ່າງສຸດຈະຫຼີດຊຶ່ງຈະຕ້ອງກະທຳກັນຕາມກຳນົດເວລາໂດຍມີການລົງຄະແນນສຽງສະເໝີກັນທົ່ວໄປ ແລະ ດ້ວຍມິທີລັບ ຫຼື ຕາມມິທີຄຽວກັນທີ່ໄຫ້ເສລີມາບໃນການລົງຄະແນນສຽງ.

ມາດຕາ 22.

ຂໍ້ 1. ບຸກຄົນທຸກຄົນໃນຖານະທີ່ເປັນສມາຊິກຂອງສັງຄົມມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມປອດໄພດ້ານສັງຄົມ;ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມເປົ້າໃຈໃນສິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແກ່ເສດຖະກິດ ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນາທຳຊຶ່ງຈຳເປັນແກ່ກຽດຕິສັກຂອງຕົນໂດຍເສລີທັງນີ້ຍ້ອນຄວາມບະຫຍາຍຂອງຊາດ ແລະ ຄວາມຮ່ວມມືລະຫວ່າງຊາດໂດຍດຳນຶງເຖິງການວາງລະບຽບ ແລະ ຊັບສົມບັດຂອງແຕ່ລະປະເທດ.

ມາດຕາ 23.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະເຮັດວຽກເຮັດການເລືອກການງານຂອງຕົນຕາມສຳເນົາໃຈຕາມກໍລະນີທີ່ເປັນທຳ ແລະ ພໍໃຈ ແລະ ມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ນຄອງຕໍ່ການຂາດງານທຳ.

ທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງສົມກັບງານທີ່ທຳນັ້ນໂດຍບໍ່ມີການແຕກຕ່າງກັນ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທຳການງານມີສິດທີ່ຈະຮັບລາງວັນຕາມຄວາມບຸດຕິທຳ ແລະ ພໍໃຈເມື່ອລ້ຽງຊີບຂອງຕົນ ແລະ ຄອບຄົວໂດຍສົມກຽດ ແລະ ຖ້າເປັນການສົມຄວນກໍ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ນຄອງຈາກສັງຄົມໂດຍວິທີອື່ນໆອີກດ້ວຍ.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະຕັ້ງສມາດົມຂຶ້ນກັບບັກເບວກອື່ນໆ ແລະ ເຂົາເປັນສມາຊິກເມື່ອປ້ອງກັນຕົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 24.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະພັກເຢັນຢ່ອນໃຈ (ມີເວລາຫວ່າງ) ແລະ ເປັນຕົ້ນວ່າໄລຍະເວລາທຳນັ້ນຈະໄດ້ຖືກກະເີຫມີກຳນົດໄວ້ຕາມສົມຄວນສ່ວນຄ່າຈ້າງລາຍວັນນັ້ນກໍ່ຈະໄດ້ຄິດໃຫ້ລຳສັບເວລາພັກເຢັນຕາມກຳນົດດ້ວຍ.

ມາດຕາ 25.

ບຸກຄົນທຸກຄົນທີ່ຈະມີມາດຕະຖານການຄອງຊີບນຽງໄມ່ເມື່ອຊະນຍາບ ແລະ ຄວາມສະບາຍຂອງຕົນ ແລະ ຄອບຄົວຂອງຕົນເປັນຕົ້ນວ່າສຳລັບອາຫານການກິນເຄື່ອງນຸ່ງຮົ່ມທີ່ພັກອາໃສ ການຮັກສາດົວຈາກແນດເນື້ອມທັງການກ່ຽວແກ່ສັງຄົມທີ່ຈຳເປັນນັ້ນດ້ວຍ;ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະຮັບການປອດໄພໃນເມື່ອຂາດທຳງາງໃນເມື່ອມີຄວາມເຈັບເປັນຖືກມີການ ເປັນໜ້າຍເຖົ້າແກ່ສະລາ ຫຼື ຢູ່ໃນສະຖານອື່ນໆຊັ່ນ:ຂາດມິທີຫາລ້ຽງຊີບອັນເນື່ອງມາຈາກເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງບໍ່ເຈດຕະນານັ້ນ.

ມາດຕູ້ຄອດບຸດ ແລະ ເດັກທີ່ເກີດໃໝ່ມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຊົດຊ່ອຍ ແລະ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໂດຍສະເພາະເດັກນ້ອຍທຸກຄົນທີ່ເກີດມາຈາງວິວາໝຍມົງຄົນ ຫຼື ນອກວິວາໝຍມົງຄົນມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ນຄອງຈາກສັງຄົມເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມາດຕາ 26.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການອົບຮົມສຶກສາ, ການອົບຮົມສຶກສານັ້ນຕ້ອງດຳເນີນໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີການເສຍຄ່າ, ຢ່າງໜ້ອຍຕ້ອງແມ່ນການສຶກສາຊັ້ນພູນ ແລະ ທີເປັນເດັ້າສຳລັບພູນສຶກສາ ຕຳເນີນໂດຍບໍ່ມີການເສຍຄ່າການສຶກສາວິຊາສະເພາະ ແລະ ອະຊີວະສຶກສາຕ້ອງໃຫ້ຕຳເນີນທົ່ວໄປ, ສ່ວນຄຸລົມສຶກສານັ້ນຕ້ອງເປີດໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນທຸກຄົນໂດຍສະເໝີພາບເດັມທີ່ ແລະ ຕາມຄຸນນະບຸດທີ່ຂອງບຸກຄົນ.

ການອົບຮົມສຶກສານັ້ນຕ້ອງໄດ້ນຸ່ງໄປຫາຄວາມເປົກບານອັນເດັມທີ່ຂອງບຸກຄະລິກແຫ່ງມະນຸດ ແລະ ນຸ່ງເຖິງຄວາມນັບຖືສິດຂອງມະນຸດ. 'ແລະ ເສລີມາບສ່ວນສຳຄັນນັ້ນໃຫ້ມາກວ່າຂຶ້ນການອົບຮົມສຶກສາຕ້ອງສະໜັບສະໜູນຄວາມເຂົ້າໃຈຄວາມຕ້ອນຕື່ນ ແລະ ມິດຕະພາບລະຫວ່າງປະເທດຊາດທຸກປະເທດ ແລະ ໝູ່ກຸ່ມເຊື້ອຊາດ ຫຼື ສາສະໜາທຸກເຫຼົ່າເນື້ອມດ້ວຍເຫຍາຍການດຳເນີນຂອງສະຫະປາຊາຊາດເມື່ອຮັກສາໄວ້ຊື່ສັນຕິພາບ.'

ບໍ່ແມ່ນີສິດກ່ອນເປັນທີ່ຈະເລືອກເອົາຊະນິດການອົບຮົມສຶກສາທີ່ຈະໃຫ້ລູກຂອງຕົນໄດ້ຮັບນັ້ນ.

ມາດຕາ 27.

ບຸກຄົນທຸກຄົນທີ່ສິດທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມດຳເນີນການສຶກສາໃນໝູ່ເອກຍະໂດຍເສລີອົບຄວາມເປີດເປັນຈາກສິນລະປະ ແລະ ຮ່ວມມືຈັດການກ້າວໜ້າໃນດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ຕົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ມານັ້ນດ້ວຍ.

ຜູ້ໃດກໍ່ມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ນຄອງຈາກຕົນປະໂຫຍດທາງກາຍ ແລະ ໃຈອັນເກີດມາຈາກການດຳເນີນທຸກຢ່າງໃນດ້ານວິທະຍາສາດວັນນະຄະດີ ຫຼື ສິນລະປະຊຶ່ງຕົນເປັນເຈົ້າຂອງນັ້ນ.

ມາດຕາ 28.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະມີການສະຫງົບເກີດຂຶ້ນໃນດ້ານສັງຄົມ ແລະ ໃນດ້ານຕ່າງປະເທດເມື່ອຈະໃຫ້ມີສິດ ແລະ ເສລີມາບທັງມວນທີ່ໄດ້ກ່າວໃນໂບປະຢາກາດສະບັບນີ້ດຳເນີນໄປຢ່າງສັກສິດສົມບູນ.

ມາດຕາ 29.

ບຸກຄົນໃດກໍ່ມີໜ້າທີ່ຊຶ່ງຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ໝູ່ເອກຍະໃນສັງຄົມ; ຄວາມຈະເລີນແຫ່ງບຸກຄະລິກຂອງຕົນຈະດຳເນີນໄປໄດ້ຢ່າງເສລີ ແລະ ສົມບູນກໍ່ແຕ່ໃນວົງໝູ່ເອກຍະເທົ່ານັ້ນ.

ໃນການປະຕິບັດສິດ ແລະ ເສລີມາບຂອງຕົນນັ້ນທຸກຄົນໂດຕ້ອງດຳເນີນຢູ່ໃນຂອບເຂດແຫ່ງກົດໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້ນັ້ນທັງສິນຢ່າງເໝາະສົມແກ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງທຳມະຈະລີຍາຄວາມສະຫງົບຂອງສາທາລະນະຊົນ ແລະ ສັນຕິສຸກຮ່ວມກັນໃນສັງຄົມປະຊາທິປະໄຕ.

ໃນສະຖານໃດກໍ່ຕັດສິດ ແລະ ເສລີມາບເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ຄວນໃຫ້ປະຕິບັດໄປໃນທາງຂັດຂວາງຕໍ່ຈຸດໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 30.

ຂໍ້ໃດໜຶ່ງໃນປະກາດສະບັບນີ້ບໍ່ໃຫ້ເອົາຄິດຄວາມເຂົ້າໄປໃນທາງອັນກ່ຽວແກ່ສິດໃດສິດໜຶ່ງສະລັບລັດໂດລັດໜຶ່ງ ໝູ່ເອກຍະໃດຄະນະໜຶ່ງ ຫຼື ບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງທີ່ຈະດຳເນີນຫຼື ປະຕິບັດການອັນມັງໝາ໋ລາຍສິດ ແລະ ເສລີມາບທັງມວນຢູ່ໃນປະກາດສະບັບນີ້.